

Tiekas uzņēmēji

Lai savstarpēji iepazītos un, kas zina, veidotu jaunas un ražīgas sadarbības, pagājušā nedēļā, 23. novembrī, biedrība «Partnerība laukiem un jūrai» aicināja kopā novada uzņēmējus un tūrisma strādājošos. Tikšanās vieta bija viens no jaunākajiem apskates objektiem mūsupusē – «Apgrieztā māja» Smārdē, un atsauce bija pat necerēti liela, jo uz «Uzņēmēju laugu» ieradās ap 40 lielāku un mazāku uzņēmumu, iestāžu, apskates objektu pārstāvjus. Daudzi – labi zināmi, taču netrūka arī tādu, kas pavisam nesen uzsākuši savas gaitas uzņēmējdarbībā, tūrisma.

«Apgrieztā māja» uzņem apgriezienus

Pirmajiem vārds tika dots saimniekiem – **Baltgalvju ģimenei**, kas meža ielokā Smārdē «Guntiņās» izbūvējuši Latvijas mērogam pavisam unikālu objektu – «Apgrieztu māju». Tā tika īstenota kā LEADER projekts, un, lai arī «āja atvērta vien pāris nedēļas, apmeklētāju atsauce bija necerēti liela, –

atzina saimnieks Guntis. Tāpat vairāki pasākumi jau norisinājušies blakus ēkā, un tā šo telpu nākotnē redz arī saimnieki – kā vietu, kur satikties, kur būs dažādas prezentācijām, zinātnes izrādes jeb šovi un tamlīdzīgi. Savukārt pirmajā stāvā ir neliels veikaliņš, kur jau ir iegādājamas, bet nākotnē – labprāt izvietotu vēl lietas un preces, kuras radījuši vietēji amatnieki, mājrāzotāji, ar piebildi – tādas, kam ir salīdzinoši ilgs lietošanas termiņš.

Darbosies arī pilsētā

Nedaudz – pavisam īsos vārdos par savu līdzšinējo darbību pastāstīja arī biedrība, kas strādā kopš 2006. gadā. Kā pastāstīja vadītāja **Ilze Turka**, šobrīd partnerības darbības teritorija aptver desmit pagastus, bet jaunajā plānošanas periodā tam piepulcēsies arī Tukuma pilsēta. Tāpat top jauna stratēģija un visi aicināti iesaistīties tās veidošanā, apzinot savas vajadzības, intereses, kas ļaus arī visprecīzāk noformulēt, kam nākotnē tiks virzīts Eiropas līdzfinansējums. Iepriekšējā plānošanas periodā bijusi iespēja piesaistīt 5,4 miljonu eiro, no kuriem projektos apgūts gandrīz viss. I. Turka minēja dažus

redzamākos piemērus – «Satikšanās vieta Skudras» Ragaciemā, Pinēju darbnīca «Kalndaķos» Smārdē, «Kukul» ceptuve un atpūtas māja Engurē un tā tālāk. Atlikuši tikai nepilni 130 000 eiro, uz kuriem

pagastu uzņēmēji varēs pretendēt nākamā gada sākumā. Savukārt nākamajā periodā paredzams, ka laukiem tiks virzīti aptuveni 1,2 miljoni eiro, bet 3,6 – būs pieejami Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un

akvakultūras fondā, neskaitot vēl to naudu, ko varēs piesaistīt ostas. Pirmā projektu konkursa kārtā varētu tapt izsludināta nākamā gada rudenī.

Turpmāk vēl.

Nākotnes izaicinājumi, virzoties uz zaļo kursu piena lopkopībā

Lauksaimniecības izglītības un konsultāciju centrs (LLKC) 3. novembrī rīkoja konferenci «Latvijas piensaimnieku un piena lopkopības nākotnes izaicinājumi un perspektīvas». Konferencē uzstājās pašmāju un uzaicinātie kaimiņvalstu eksperti, bet aptaujā piedalījās piena ražotāji.

Pašreizējo situāciju ieskicēja zemkopības ministrs **Kaspars Gerhards**, kurš norādīja, ka 20% no kopējās lauksaimniecības preču galaprodukcijas nāk no piena lopkopības, bet nozīmīga produkcijas daļa tiek arī eksportēta. Papildfinansējums piensaimniecības nozarei paredzēts vairāk nekā seši miljoni eiro. Pašlaik 21 piensaimniecības kooperatīvā apvienojušies 1,5 tūkstoši biedru, tomēr katru gadu biedru skaits par 10% samazinās. Tas saistīts ar ganāmpulku īpašnieku novecošanos un aiziešanu no ražošanas, gan arī ar to, ka jaunie lauksaimnieki izvēlas strādāt prognozējamākās un ne tik darbietilpīgās nozarēs. Vēl jaunas prasības papildus jau esošajām regulām uzliek arī zaļā kursa mērķis – klimata neitralitāte siltumnīcu gāzu emisijā piensaimniekiem jāsasniedz 2050. gadā. No Eiropas Savienības un valsts budžeta, lai mazinātu produktu sadārdzinājumu, jau piešķirti 19,2 miljoni eiro, no tiem primārajiem ražotājiem – 9,2 miljoni eiro, bet

pārstrādes nozarei – 10 miljoni eiro. Līdz šim piena pārstrādes uzņēmumiem izmaksāti 1,4 miljoni eiro. Zemkopības ministrija sagatavojusi plašāku atbalstu programmu, kas paredz gandrīz 60 miljonu novirzīšanu lauksaimniecībai un lauksaimniecības produktu pārstrādei. Par to lems jaunā valdība.

Kā radies Eiropas zaļais kurss?

LLKV valdes priekšsēdētājs **Mārtiņš Cimermanis** norādīja, ka ir svarīgi saskatīt to, ka Latvijā piena nozarei ir lielas iespējas. Tālāk viņš runāja par pasaules attīstības mērķiem ilgtermiņā. Apvienotā Nāciju Organizācija (ANO), kas apvieno visas pasaules valstis, ir

radījušas attīstības mērķus pasaulei ilgtermiņā, par kuriem notikušas ilgas diskusijas. Tika nosprausti 17 globālās pasaules mērķi, un lielās organizācijas ir vienojušās, ka vēlas novērst nabadzību pasaulē, ka vēlas lauksaimniecību, veselīgu pārtiku, kvalitatīvu izglītību, un tā šie izvirzītie mērķi sniedzās līdz pat sadarbībai miera, taisnīguma

un dzīvības uz zemes un ūdeņi saglabāšanai. Tas ir pasaules ietvars, kam pievienojušās arī lielās finanšu korporācijas. Lielās valstis, kas dod mūsu zemniekiem kredītu fermu celtniecībai, piekrit, ka mēs virzām pasaules attīstību šāda formātā. Eiropas komisija

► 13. lpp.